

ЗАЕДНО

ФИРМЕНО ИЗДАНИЕ НА

АСАРЕЛ МЕДЕТ

ГОДИНА 21, БРОЙ 257 10/2024

ЕСЕННИ БАГРИ ОТ „АСАРЕЛ“

**ПРОЕКТ ЗА АВТОНОМНО
УПРАВЛЕНИЕ НА ЛЕНТОВИ
ТРАНСПОРТЪОРИ СЕ ВЪВЕДЕ
В ОБОГАТИТЕЛНА ФАБРИКА**

**НОВИ 13 УЧЕНИЦИ
ПРЕКРАЧИХА ПРАГА НИ
ПО ПРОГРАМАТА
ЗА ДУАЛНО ОБУЧЕНИЕ**

**СОНДАЖНА КАМЕРА
ОТ „АСАРЕЛ“ ЩЕ ПОМАГА
НА ПОЛЯРНИЦИТЕ НИ
В АНТАРКТИДА**

Изпълнение на основните натурални и технологични показатели от основните цехове - „Рудник“, „Обогатителна фабрика“ и „Водно-отпадно стопанство, пречиствателни станции, екстракция и електролиза“ спрямо плана за месец СЕПТЕМВРИ 2024 г.

В Обогатителна фабрика е постигнато 21,30% качество на медния концентрат

Изпълнение спрямо плана за ДЕВЕТТЕ МЕСЕЦА на 2024 г. на основните натурални и технологични показатели от основните цехове - „Рудник“, „Обогатителна фабрика“ и „Водно-отпадно стопанство, пречиствателни станции, екстракция и електролиза“

ISO 9001
ISO 14001
ISO 45001
ISO 50001

INTEGRATED
MANAGEMENT

- 4500 Панагюрище площадка „Асарел“
- 0357 60 248
- pbox@asarel.com
- zaedno@asarel.com
- www.asarel.com
- Асарел-Медет АД
- asarelmedet
- Asarel-Medet JSC
- Asarel Medet
- AsarelMedetJSC

ИЗДАВА
„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД

Дежурен редактор
Анелия РАЛЕНЕКОВА

Графичен дизайн
и предпечат
Сивилиана КОТЛАРОВА

Печат
БЕЛЛОПРИНТ ООД

Средна цена
на медта
на Лондонската
метална борса
за м. септември
2024 год.
/\$/тон/
9 254.50

По случай 79 години от рождението на проф. д-р Лъчезар ЦОЦОРКОВ

В ПАНАГЮРИЩЕ ГОСТУВА ИЗЛОЖБАТА „10 ГОДИНИ ФОТОФАБРИКА“

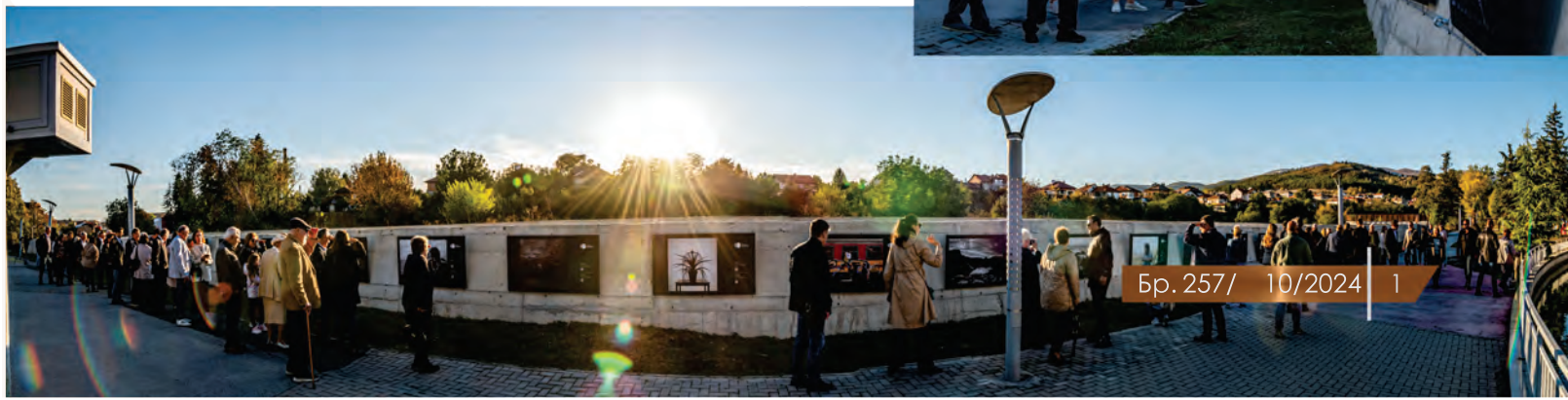
Изложбата „10 години ФотоФабрика“ беше открита на 16 октомври в Градския парк на Панагюрище по случай 79-годишнината от рождението на проф. д-р Лъчезар Цоцорков. За човека, мениджъра, мецената, големия дарител и родолюбец говори Ирина Ботева – изпълнителен директор на фондация „Цоцорков род“. Тя откри визията му за развитието на „Асарел-Медет“ АД и българската минна индустрия, знаковите дарителски проекти, подкрепата за културата, образователни инициативи и социални каузи. Като мост между миналото и настоящето припомни интереса на проф. Цоцорков към фотографията и неговите снимки на улични музиканти от различни краища на света, които той подреди в изложба през 2015 година.

Гостуването на „ФотоФабрика“ в Панагюрище е организирано от семейната фондация „Лъчезар Цоцорков“ и родовата фондация „Цоцорков род“ с участието на Община Панагюрище. Еми Барух – журналист, директор и основен двигател на „ФотоФабрика“, представи специалната експозиция с емблематични кадри и сподели, че все повече българи трябва да научават за приноса на Лъчезар Цоцорков като голям човек и родолюбец. Снимките, на които ще се насладят на открито всички жители и гости на Панагюрище, са дело на някои от големите имена в българската и световна фотография, участвали в ежегодния фестивал.

Димитър Цоцорков – син на проф. д-р Лъчезар Цоцорков и член на управителните съвети на двете фондации, благодари на присъстващите и изказа уверението си, че обединени можем да постигнем повече. „Културата е най-важният стълб за успеха на всяка организация и на всяка нация. А той ни завеща културата да мислим за хората около нас, да мислим не само за настоящето, но и за бъдещето. Това продължава да живее в сърцата на много хора, а ако има повече от тази култура в България, ние ще се развиваме по-бързо и по-добре“, каза той и сподели, че не трябва да забравяме откъде сме тръгнали и да оценяваме това, което сме постигнали.

За впечатленията си от проф. д-р Лъчезар Цоцорков като земен човек и необикновен лидер, който те вдъхновява, учи и увлича да го следваш, говори кметът на община Панагюрище Желязко Гагов. Заедно със семейство Цоцоркови, изложбата посетиха десетки приятели, колеги, роднини и съграждани. Сред гостите бяха председателят на Общинския съвет в Панагюрище Иван Лалов, заместник-кметовете на Панагюрище Пепя Филина и Ивайло Иванов, зам.-кметът на Стрелча Васил Кацаров, председателят на Управителния съвет на „Асарел-Медет“ инж. Делчо Николов, изпълнителният директор инж. Николай Пелтеков.

С нескрит интерес присъстващите разгледаха фотографиите, които предизвикват размисли и разговори за истински важните неща в човешкия живот. Заг реализацията на този проект в Панагюрище стоят усилията на семейната фондация „Лъчезар Цоцорков“ и на фондация „Цоцорков род“, която съдейства за съхраняване на родовата памет. Водена от мисията си да окриява, фондация „Лъчезар Цоцорков“ е подкрепила над 72 проекта през последните 4 години за повече от 5,8 млн. лв. в областта на културата, образованието, здравеопазването, грижата за децата и насърчаването на доброволчеството. Сред тях са десетки културни проекти, филмовата поредица за историята на дарителството в България, скрининговата кампания за превенция на рака на дебелото черво и проучването за социално-емоционалните умения на учениците у нас като ключ за житейския успех на следващото поколение българи.

ВНЕДРЯВАМЕ АВТОМАТИЗАЦИЯ НА ЛЕНТОВИТЕ СОВАЛКИ В ОБОГАТИТЕЛНА ФАБРИКА „АСАРЕЛ“

От средата на месец септември в Обогабителна фабрика „Асарел“ успешно беше завършен и пуснат в експлоатация първият етап от проекта за автономно управление на лентови транспортъори тип „совалки“. Това нововъведение е част от дългосрочната стратегия на компанията за модернизация и автоматизация на ключови производствени процеси.

Стартираният първи етап обхваща совалките ПС3 и ПС4, които играят важна роля при транспортирането на натрошена руда от склада за едро трошене към автогенните мелници в корпус „Дезинтеграция“. До този момент управлението на совалките е извършвано ръчно от оператори, намиращи се на място. При този процес обаче съществува риск от неравномерно разпределение на материала по субективни фактори, което може да доведе до временни прекъсвания и загуба на производителност. Лентовите транспортъори работят с натоварване от около 1800 т/час и всяко неправилно насочване или забавяне при обработката, може да намали ефективността на цялата производствена верига.

Основната цел на проекта е внедряването на система за пълна автоматизация, която да осигури прецизно и непрекъснато разпределение на материала, намалявайки необходимостта от постоянна операторска намеса и ръчни корекции. С новата автоматизирана система совалките могат сами да определят и променят позицията си, в зависимост от запълването на бункерите, като същевременно поддържат високо ниво на безопасност и контрол на процеса.

Системата предлага няколко режима на работа, осигуряващи гъвкавост и максимална ефективност:

Автоматичен режим

При него совалките се движат самостоятелно, базирайки се на данните за запълване на бункерите. Системата следи нивото на материала и автоматично пренасочва совалките към по-малко запълнените бункери, като се избягва претоварване на един бункер и недозапълване на други. Това значително намалява нуждата от намеса на оператори и прави процеса по-гладък и ефективен.

Ръчен дистанционен режим

Операторите все още могат да управляват совалките ръчно от контролен пулт, като наблюдават всички параметри на работа в реално време. Защитите на системата остават активни, осигурявайки безопасност при експлоатация.

Локален режим

В този режим совалките могат да бъдат управлявани на място чрез безжичен контрол от оператор, което позволява гъвкавост при специални ситуации или аварии.

Аварийно управление

В случай на проблеми със системата за автоматизация, совалките могат да бъдат управлявани ръчно чрез познатите локални контроли, което осигурява непрекъснатост на процеса.

Новата система използва сензори и автоматизирани механизми за постоянно измерване на нивото на материалите в бункерите, точната позиция на совалките, както и състоянието и натоварването на лентовото платно. Всяка промяна в позицията на совалките се съпровожда от звукова и светлинна сигнализация, за да се осигури безопасност при работа. Операторите могат да следят всички параметри на работата на системата чрез визуализации на мониторите в контролните пунктове, а достъпът до определени функции се осъществява чрез защитени пароли.

Успешното завършване на този проект е само първият етап от дългосрочния план за модернизация на Обогабителната фабрика, а автоматизацията на лентовите транспортьори не само повишава производителността, но и гарантира по-високо ниво на безопасност и ефективност на производствените процеси.

Следващите етапи на проекта предвиждат разширяване на автоматизацията към други ключови участъци от производствения цикъл. В допълнение към повишената ефективност, внедряването на модерни автоматизирани системи ще намали риска от човешки грешки и ще оптимизира работата в дългосрочен план.

Този успех демонстрира ангажимента на „Асарел-Медет“ към внедряване на най-новите технологични решения, които да подпомогнат компанията в постигането на високи стандарти в производството и безопасността при работа.

Проектът е изпълнен по инициатива на инж. Неделчо Елшишки, началник на Обогабителна фабрика „Асарел“ и инженер „Рудоподготовка“ - инж. Делчо Чернев. Цялостното движение на договора по изпълнение и връзка с фирмата изпълнител се поема от инж. Недялка Цоцоркова от отдел „Инженеринг на ремонта“, а ръководителят на отдел „Автоматизация“ инж. Георги Чуклев, както и инж. Йосиф Бекяров и инж. Стойко Киричев от „Ремонт Обогабителна фабрика“ допринасят значително за успешното внедряване на новата автоматизирана система.

Цялостният инженеринг, включващ проектиране, доставка на необходимото оборудване и внедряване на системата, е възложен на „Кастива“ООД, която е водеща компания в областта на автоматизацията на индустриални процеси. През септември фирмата успешно провежда 72-часови проби при реални експлоатационни условия, които утвърждават ефективността на новата система.

инж. Неделчо ЕЛШИШКИ, началник на Обогабителна фабрика „Асарел“:

Изключително съм радостен и горд, че се възприе и изпълни успешно първият етап на толкова сложен и иновативен проект. Голям принос за внедряването на проекта имат и хората, които ежедневно работят с въпросната автоматизирана система.

НОВ БУЛДОЗЕР CAT D8Т ЗАРАБОТИ НА ЗАПАДНО НАСИПИЩЕ

В началото на месец септември в рудник „Асарел“ беше въведен в експлоатация нов верижен булдозер Caterpillar, модел CAT D8, който дава предимства при планиране на площадките с по-висока точност и бързина. Важно е, че допълнително намалените вибрации осигуряват повече комфорт на шофьорите и подобряват условията за безопасност и здраве при работа, посочи началникът на рудника инж. Иван Андреев, който изтъкна грижата за работниците и условията на труд като фирмен приоритет. Новата машина, която е с обем на греблото 10,3 куб. м и мощност между 354 и 364 конски сили, работи на Западно насипище и замени стария булдозер №2.

„Булдозерът е оборудван с много иновативни системи, кабината е модернизирани и всичко по таблото е дигитално, вози с много по-малко вибрации, като за мен лично Caterpillar са най-добрите производители в тази област“, сподели операторът на машината Данчо Караванов. Той допълни още, че всички контроли са лесно достъпни, а булдозерът превъзхожда предишния и в способността да следи страничния наклон на терена, което улеснява работата и повишава безопасността на оператора.

Водолази и наши специалисти изпълниха

Тампониране на скатен преливник на хвостохранилище „Люляковица“

На хвостохранилище „Люляковица“ беше извършено тампониране на скатен преливник 4.1., който планово отпада от водоотливната система, събщи инж. Стефан Тангъръв, главен инженер на цех „Водно-отпадно стопанство, Пречиствателни станции, Екстракция и електролиза“. За надеждното и срочно изпълнение на задачата е била сформирана специализирана група от водолази и специалисти от цеха, а съдействие е оказано и от отдел „Строителство“.

Съоръжението беше част от обновената през 2019 г. водоотливна система на хвостохранилището, чрез която се обезпечава работата на Обогабителна фабрика „Асарел“ с оборотна вода. Системата се състои от два едновременно работещи скатни преливника (Водоприемните съоръжения, които в момента се експлоатират, са с номера 4.3 и 4.4), главен колектор (стоманобетонен колектор, който към днешна дата вече е под нивото на хвоста), кранови шахти (за управление на потока), нова помпена станция на кота 820 (от която се подава

водното количество до следващата помпена станция - ПС - 3 подем, а от там - към резервоарите над Обогабителната фабрика) и други спомагателни съоръжения - въздушници, калници, компенсатори и т. н. Системата в този вид ще функционира до края на експлоатационния живот на хвостохранилището, разясни още технологът инж. Владимир Додников. Степента на значимост на водоотливната система е изключително голяма, тъй като с надеждната работа на съоръженията по нея се гарантира не само производството, но и безаварийността на хвостохранилището.

Скатните преливници, които са в експлоатация, както и този, който бе тампониран, представляват стоманобетоново съоръжение с правоъгълно сечение, което има водопроводяща част с размери 120 см / 150 см. Посредством преливни отвори в нея постъпва механически избистрената вода от утаечното езеро и се насочва към стоманобетоновия колектор. Тампонирането, което беше осъществено, представлява съвкупност от няколко последователно извършени строителни дейности, които се изпълняват стриктно, за да се гарантира впоследствие надеждната работа на съоръженията след него, а също и безопасността на хората при изпълнението на задачата. В рамките на една редовна смяна е извършено частично изправяне на системата, монтаж на закотвящи елементи, кофраж и наливане на 15 куб. м бетон от най-висок клас, специално предназначен за хидротехнически съоръжения. Задачата е част от надеждната експлоатация и безопасното управление на хвостохранилище „Люляковица“, посочиха още от екипа на цех „Водно-отпадно стопанство, Пречиствателни станции, Екстракция и електролиза“.

ПРЕПОДАВАТЕЛИ ОТ УНИВЕРСИТЕТА ПО АРХИТЕКТУРА, СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ ПОСЕТИХА „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“

Доц. д-р инж. Юри Цановски – заместник-декан на Геодезическия факултет в Университета по архитектура, строителство и геодезия в София, и гл. ас. д-р инж. Георги Радославов – преподавател в катедра „Метални, гървени и пластмасови конструкции“ към Строителния факултет, посетиха „Асарел-Медет“ на 22 октомври. Гостите бяха посрещнати от прокуриста на компанията Галя Костова и инж. Здравка Кърпаров – ръководител на отдел „Строителство“. Те ги запознаха с производствената дейност на „Асарел“ и текущите проекти на дружеството, по които е възможно партньорство.

След работната среща преподавателите от УАСГ посетиха диспечерския пулт на рудник „Асарел“, където началникът на рудника инж. Иван Андреев им разказа за организацията на работа в компанията и системите за контрол на стабилността на рудничните откоси. „Радарната система Ibis FPM се използва при нас от 2018 година. Тя е италианско производство и на всеки три минути обхожда откосите на рудника. Двама радара сканират с точност до 0,4 милиметра. Всяко движение на земните маси, по-голямо от 4 мм/ч, се засича от машините, които изпращат предупреждение“, обясни той и добави, че функционира и втора система за контрол, като на различни точки по периферията на рудника са поставени три автоматизирани тотални станции, които денонощно наблюдават отражателни призми монтирани в котлована.

Гостите посетиха и Обогастителна фабрика, където ръководителят на цеха инж. Неделчо Елшишки ги запозна с процесите на смилане, обогатяване и флотация на медната руда.

Обиколката в „Асарел-Медет“ завърши с посещение на хвостохранилище „Люляковица“. Ръководителят на цех „Водноотпадно стопанство, пречиствателни станции, Екстракция и електролиза“ инж. Стоил Трошанов им разказа за възможностите на контролната измервателна система, която денонощно следи състоянието на съоръжението.

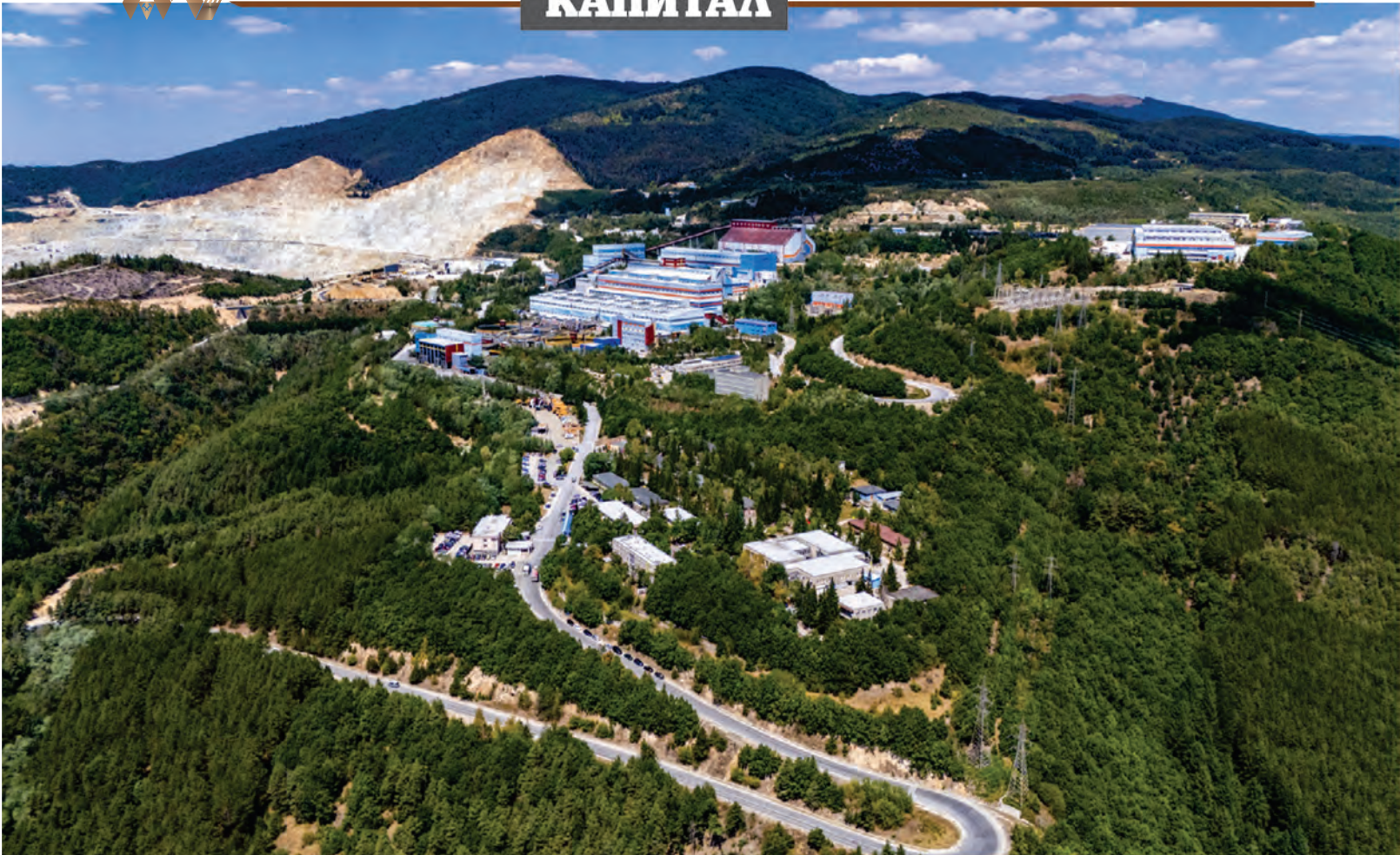
В края на посещението си в компанията преподавателите от УАСГ разгледаха двете фирмени експозиции за историята и развитието на „Асарел-Медет“ и изведените от употреба минни машини и оборудване.

Сондажна камера от „Асарел“ ще помага на българските полярници в Антарктида

„Асарел-Медет“ осигури сондажна камера за екипа от учени, които ще се включат в 33-ата Българска антарктическа експедиция. Уредът е производство на фирма ALT – Люксембург и беше предаден от колегите от отдел „Минно инженерство“ на д-р Гергана Георгиева – главен асистент в катедра „Метеорология и геофизика“ в Софийски университет „Св. Климент Охридски“. На Ледения континент тя ще работи по научен проект, който изследва връзката между сеизмичността на Южно Шетландските острови и активността на ледниците в района на българската база на Антарктида. Изучаването на климатичните промени заема важно място в програмата на 33-ата полярна експедиция. Сондажната камера от „Асарел“ ще се използва при теренна работа за получаване на допълнителна ценна научна информация за хидроложкия режим на ледниците. В предишни изследвания екипът по проекта е установил слаба връзка между скоростите на преместване на ледника и температурата, както и връзка между повишаването на броя на ледотресенията и нивото на морето (приливите и отливите). Влиянието на сеизмичната активност в района, както и влиянието, което оказват сеизмичните вълни от силни далечни или локални земетресения все още не са изследвани. „Асарел-Медет“ е сред първите, които подкрепят нашите антарктици още от далечната 1995 година. През 2014 година компанията ни дари многофункционална машина „Маниту“ на българската база на остров

Ливингстън. „Благодарение на тази машина, която ни подари проф. д-р Лъчезар Цоцорков, нашата база влезе в 21. век“, признава тогава проф. Христо Пимпирев – председател на Българския антарктически институт. Телескопичният товарач е пригоден за работа при много ниски температури, със специална система за подгряване на двигателя и селекция масла, подходящи за работа при нестандартни условия. Съпътстващото оборудване на телехендлера е подбрано с цел да подпомогне възможно най-много дейности в ежедневието на експедицията: роторен снегорин; приспособление за повдигане на варели; кука за повдигане на товари, кофа и палетни вилници.

„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД ЩЕ ИНВЕСТИРА ДО 1 МИЛИАРД ЛЕВА ДО 2040 Г.

**45% от собствените приходи
на Община Панагюрище
се осигуряват
от минната компания**

Компанията осигурява над 45% от собствените приходи в местния бюджет и според анализ на Института за пазарна икономика „Асарел“ има най-голям принос към домакинските бюджети в цялата Пазарджишка област.

ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ

Добивната индустрия традиционно заема водещо място в икономиката на Панагюрище още от средата на 20. век, а „Асарел-Медет“ АД е неизменно сред 100-те най-големи нефинансови предприятия в страната по приходи от продажби и в топ 3 на компаниите в минерално-суровинната индустрия. Анализ на Института за пазарна икономика за 2022 г. сочи, че добавената стойност на добивната промишленост в Панагюрище достига над 260 млн. лв., което е 57% от добавената стойност на всички предприятия в общината. А добавената стойност на един наем в компаниите в Панагюрище е 67 хил. лева, което е с 30% над средното за предприятията в страната. Причината за високата средна производителност на труда е водещата роля на минната индустрия в местната икономика, посочват от ИПИ. Добавената стойност на един наем в рудодобива на Панагюрище е устойчиво над 200 хил. лв., което е 5-6 пъти над средните нива за преработващата промишленост на национално ниво.

„Асарел-Медет“ АД планира да инвестира между 618 млн. и 1 млрд. лв. в развитието си до 2040 година – в рамките на настоящата концесионна територия и на утвърдения концесионен срок. Извършената модернизация и внедрените автоматизирани технологии вече позволяват на „Асарел“ да преработва едни от най-бедните медни руди в света със средно съдържание от 0,27%, като така значително се увеличава жизненият цикъл на мината спрямо първоначалния проект.

ВИСОКИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

Дългогодишните капиталови инвестиции в минната индустрия и високата производителност на труда логично водят и до високи възнаграждения. Панагюрище е трайно сред 10-те общини в страната с най-висок размер на средната работна заплата. Възнагражденията в Панагюрище изпреварват с над 15% средните нива в страната и с близо 50% средните заплати в област Пазарджик. Безработицата в община Панагюрище се задържа на нива от 5,4% през 2022 и 2023 г., като е чувствително под нивата за област Пазарджик. Групата „Асарел“ играе значима роля на местния пазар на труда. Най-големите работодатели в община Панагюрище са именно „Асарел-Медет“ и създадената като публично-частно партньорство

Многопрофилна болница за активно лечение „Уни Хоспитал“, заради която Панагюрище е трайно в топ 3 на страната по брой лекари на глава от населението.

Общо в групата „Асарел“ директно са наети над 2,2 хиляди души, като тя осигурява 32% от всички работни места в частния сектор в община Панагюрище, сочи анализът на Института за пазарна икономика.

Общо 88 ученици в минни специалности ще се обучават в Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм в Панагюрище през учебната 2024/2025 г. Тридесет и девет от тях ще учат в реална работна среда в „Асарел-Медет“ АД. Партньорският проект стартира през 2014 година по инициатива на руродобивната компания, която инвестира в следващото поколение минни специалисти. Така „Асарел“ постига две от стратегическите си цели – осигурява добре подготвени кадри за производствената дейност на компанията и същевременно създава стимули за младите хора да остават в родното си място и да се реализират професионално и житейски в Панагюрище. До момента общо шест випуска с дуална форма на обучение са завършили Професионалната гимназия, а 41 момчета и момичета станаха част от екипа на „Асарел-Медет“ АД.

ИНВЕСТИЦИИ В БЪДЕЩЕТО

Община Панагюрище има сравнително високи нива на финансова автономност, което е следствие от профила на местната икономика и присъствието на голяма добивна компания в района, заключават още анализаторите.

До момента общо шест випуска с дуална форма на обучение са завършили Професионалната гимназия, а 41 момчета и момичета станаха част от екипа на „Асарел-Медет“ АД.

Материалът е публикуван в специалното издание на сп. **КАПИТАЛ** „К100: Най-големите компании в България 2024“ на 31 октомври 2024 г.

В „Асарел-Медет“ стартира втората за годината доброволна кръводарителска акция

На 15 октомври стартира традиционната кръводарителска акция в дружеството, която е част от националната кампанията „Капка по капка – живот“. Екипът на Здравна служба „Асарел“ отново си партнира с Районния център по трансфузионна хематология – Пловдив, а есенната кампания ще продължи до 12 ноември. Тя се провежда всеки вторник в продължение на 5 седмици, като от 9.00 до 12.30 часа всеки желаещ служител има възможност да прояви един от най-благородните жестове, какъвто е доброволното кръводаряване.

Първите доброволци бяха колегите от отдел „Минно инженерство“ Цветан Лютов и Мария Николова, които заедно дадоха успешен старт на кръводарителската акция. Цето сподели, че вече е дарявал кръв над 10 пъти, а водеща при него винаги е била благородната кауза. Мария пък в началото изпитвала страх от самата манипулация, но през 2014 година се наложило да дари кръв, за да помогне на свой близък, и от тогава е редовен кръводарител. „Осъзнах, че нещо толкова малко би могло да помогне за спасяването на нечий живот. Видях, че не е страшно, чувствам се добре след всяко кръводаряване и смятам да продължа да го правя и в бъдеще“, разказа тя.

Сред първите кръводарителите бяха и трима колеги от ВОС „Люляковица“ – Николай Боеков, Иван Бимбашов и Ненчо Ненчев. Ненчо работи в компанията от 2012 година и оттогава доброволно дарява кръв два пъти годишно, като броят на кръводаряванията му вече надхвърля 24.

Крум Петришки е част от екипа на Обогабителна фабрика „Асарел“ едва от една година, но се включва и в двете доброволни кръводарителски акции на дружество за 2024 г. „Тези кампании са благородни и с мисъл не само за работещите в компанията, но и за нашите близки, които в случай на необходимост също могат да получат кръвопреливане“, сподели той.

Екипът на Здравната служба отново се доверява на изградената и добре работеща организация, според която желаещите кръводарители се записват предварително, за да няма струпване на много хора.

До редакционното приключване на бюлетина в акцията се включиха 33-ма колеги.

Какво още споделиха те с нас, можете да прочетете в следващия брой на фирменото ни издание.

Анелия РАЛЕНЕКОВА, специалист „Комуникации“

Започна ваксиниране на служителите срещу грип

Съгласно вътрешните правила за безопасност и здраве при работа в „Асарел-Медет“ и тази година се предостави възможност на желаещите да се имунизират срещу грип. Избраната за тази година ваксина е „Инфлувак Тетра“, която здравните специалисти препоръчват да се използва за есенно-зимния сезон на 2024-2025 г. При изявено желание е възможно едновременно с ваксината срещу грип да бъде поставена и такава срещу COVID-19, като двете се инжектират на различни места.

До 9 октомври желаещите да им бъде поставена ваксина имаха възможност да се запишат в списък при прекия си ръководител, като обобщената бройка на заявките желание

колеги, е 110. Имунизацията се извърши в Здравна служба „Асарел“ в периода от 18 октомври до 8 ноември, всеки ден (включително събота и неделя) от 07.00 до 19.00 часа.

Ползите от ваксината са, че след прилагането естествената защита на организма ще създаде антитела срещу заболяването. Важно е да се подчертае, че нито един от компонентите на ваксината не може да причини грип.

Грипът е заболяване, което се причинява от различни по вид щамове, които могат да се променят всяка година. Като се вземе предвид това, както и продължителността на защитата, предвидена от ваксината, поставянето ѝ се препоръчва всяка година.

Наши пожарникари се включиха в учение на територията на МБАЛ „Уни Хоспитал“

Съвместно учение за взаимодействие на силите и средствата на Единната спасителна система за гасене на пожар на болничното летище в МБАЛ „Уни Хоспитал“ се проведе на 11 октомври. В него се включиха Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Панагюрище с началник гл. инспектор Атанас Бобеков, Аварийно-спасителната служба на „Асарел-Медет“ АД с ръководител инспектор „Пожарна безопасност“ инж. Красимир Кръстев, както и доброволни формирования от община Панагюрище.

Конкретната ситуация бе възникването на пожар на болничното вертолетно летище, вследствие на който пламъците се разпространяват бързо, включително към Отделението по хемодиализа, което се намира най-близо. Това налага евакуирането на всички в Отделението и въвеждането на два екипа – единият към болничното вертолетно летище, а другият към медицински персонал и пациентите.

„Този тип пожар е сложен по характер и не се случва често като произшествие“, обясни инспектор Кръстев и уточни, че сигналът за него може да се подаде на тел. 112. „Процедурата по приемането на обаждането и проверката за истинността му може да отнеме до 7-8 минути, а до 15 минути ще има въведени гасителни вещества, сили и средства за овладяване на пламъците. Затова вашата реакция и своевременното подаване на сигнала, за какъвто и да е тип произшествие, е изключително важна, както и опитът за справяне със ситуацията с наличните пожаротехнически средства, които са в лечебното заведение“, допълни инспектор Кръстев.

Веднага след успешното угасяване на пожара бе проведено и обучение на персонала на болницата за действия с противопожарни уреди и реакция при извънредни ситуации.

Осъщественият план за действие е съгласуван с управителя на МБАЛ „Уни Хоспитал“ г-р Явор Дренски, изпълнителния директор на „Асарел-Медет“ АД инж. Николай Пелтеков, и е утвърден от директора на Регионалната служба ПБЗН Пазарджик комисар Ангел Ангелов.

Екип на „Дрегер България“ представи нови модели противопожарно оборудване

С атрактивна демонстрация, която се проведе на 10 октомври, екип на „Дрегер България“ представи нов модел специализиран автомобил пред колегите от Аварийно-спасителна служба „Асарел“. Возилото е оборудвано с най-новите модели въздушни дихателни апарати, пожарникарски каски, преносима газанализаторна апаратура и лични предпазни средства за повишаване безопасността в противопожарните служби. „Днес всички огнеборци са изправени през различни нови

предизвикателства. С нашите нови автомобили за сигурност ние демонстрираме, че за тези предизвикателства съществуват подходящи решения, които са в самия автомобил“, казаха от „Дрегер България“. Те запознаха колегите от Аварийно-спасителна служба „Асарел“ с иновативни и безопасни продукти и услуги, които да се ползват не само по време на подготовката, но и преди началото на мисиите и след тяхното приключване.

ПЪРВИ СЕ ВКЛЮЧИХМЕ В ЕКОЛОГИЧЕН ПРОЕКТ, ПРИ КОЙТО СЕ ИЗСЛЕДВА ПЧЕЛЕН ПРАШЕЦ ОТ ФИРМЕНИ КОШЕРИ

„Асарел Медет“ АД е първата компания в България, която ще участва в иновативен екологичен проект за изследване на пчелен пращец от промишлени зони, след като сключи партньорство с „Био Смарт Текнолоджис“ – екипът, който създаде пчеларската платформа „Истински мед“. От август тази година до октомври 2025 година ще се събира пчелен пращец от вече създадения фирмен пчелин, който се намира на територията на компанията. Пробите ще се изследват в сертифицирана лаборатория по специална методология, за да се изготви анализ с данни за биоразнообразието в района. Показателите, които ще се следят в рамките на проекта, са свързани с богатството на растителността, наличие и ниво на перфлуороразградими химикали (PFAS), тежки метали и пестициди.

Методологията, която се използва за анализ на пчелния пращец, е научно доказана и се прилага от години в различни държави, но в България тя все още е слабо развита и това позволява на „Асарел“ да бъде сред пионерите в нашата страна, посочиха от инициативата „Истински мед“. През първата година от проекта ще бъдат установени базови показатели за състоянието на екосистемата, а през втората ще се провери изменението спрямо първоначалните данни. Проектът съчетава традиционните методи за мониторинг на околната среда, които компанията прилага през годините, с иновативните методи на услугата EcoPulse. С този екопроект „Асарел-Медет“ допринася за развитието на мрежа от локации, които заедно да създадат база данни за биоразнообразието в България. Целта на иновативния подход е да се надгради дългогодишната политика на компанията за устойчиво развитие, а със събраната информация да се усъвършенстват бъдещите екологичните проекти с конкретни и ефективни цели.

За услугата

„ЕкоПулс“ е услуга за биомониторинг, предлагана от „БиИ Смарт Текнолоджис“, която използва пчелите като естествени сензори за качеството на околната среда. Чрез изследвания на събрания пчелен прашец услугата оценява растителното биоразнообразие.

Опирайки се на научно обоснована методология, широка мрежа от партньори пчелари и дългогодишен опит в сектора от „Истински мед“ създават услуга, която дава ясна представа за състоянието на местните екосистеми. Събраните по иновативен начин данни позволяват определянето на реалистични цели за опазване на природата и прилагането на природно-базирани решения за устойчиво развитие.

„Асарел“ пак „осинови“ три пчелни кошера

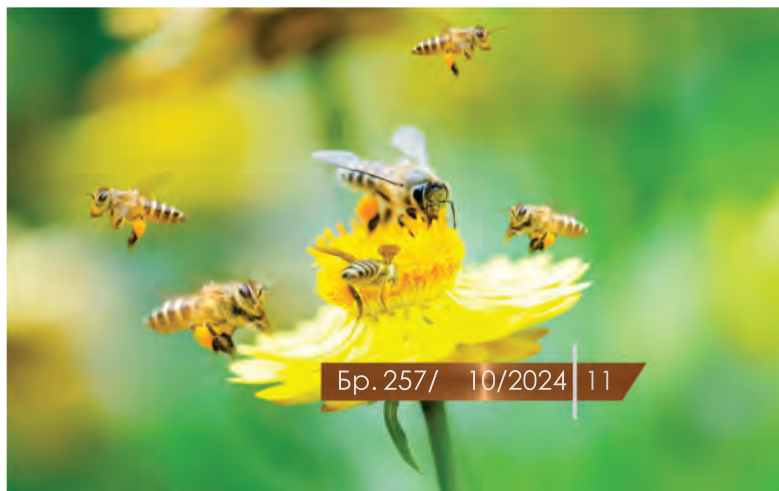
„Асарел-Медет“ продължи партньорството си с „Истински мед“, като отново осинови три пчелни кошера в подкрепа на пчеларството у нас. Успешното сътрудничество датира от 2021 г., когато за първи път се присъединихме към партньорска инициатива на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН. Целта на корпоративната програма „Осинови кошери“ на платформата „Истински мед“ е да подкрепя пчелари от цялата страна, като изисква от тях да покрият определени изисквания като земеделски производители и да следват най-добрите практики.

Наред с „осиновените“ кошери, които са форма за подкрепа на пчеларството, „Асарел“ поддържа и своя фирмен пчелин от 10 кошера, за които се грижи колежата Събо Марински от звено „Административни дейности“. Дългогодишният пчелар сподели, че кошерите се развиват добре. „Годината беше тежка за пчеларството, защото неблагоприятните метеорологични условия доведоха до по-кратка паша на пчелите. Сега фирмените кошери са подготвени за естественото им зазимяване“, разказа той. Щастлив е, че пчелите са жизнеспособни и смъртността е ниска. „Благодарение на чистотата на природата в района и липсата на пестициди, което съм сигурен, че ще се докаже и с резултатите от стартирания нов екологичен проект EcoPulse, пчелите ни успяват да развиват по-голяма колония. А това говори, че природата около дружеството ни е благоприятна за тяхното отглеждане“, добавя още стопанинът на нашите пчелни кошери. Благодарим му за грижата, вниманието и усилията!

Защо пчели и пчелен прашец?

Често свързваме пчелите с производството на мед и други пчелни продукти, но всъщност те имат много по-важна функция - опрашването. Една трета от всичко, което слагаме на масата си, зависи директно от опрашването на пчелите, а 75% от цялата ни храна е зависима от тази безплатна екосистемна услуга. Намалването на популацията на пчелите в световен мащаб е факт и за хората е критично важно да обърнат този негативен тренд. Пчелите освен това са най-ефективните агрегатори на данни в природата, защото опрашват хиляди растения всеки ден. Тази тяхна дейност ги превръща в безпрецедентни биологични оценители на биоразнообразието, качеството на местообитанията и наличието на вредни вещества в околната среда.

Пчелият прашец от своя страна е най-добрият индикатор за околната среда, защото той не преминава допълнителна обработка. Неговите качества се запазват на 100% - така, както е извлечен от природата, а това дава реална картина за нейното състояние.

Димитър Цоцорков честити патронния празник на Минно-геоложкия университет

„Въпреки всички трудности и предизвикателства пред страната ни, нека да не губим своята позитивна нагласа, да вярваме в успеха на България и младите хора и да следваме евроатлантическите ценности“. С тези думи председателят на Надзорния съвет на „Асарел-Медет“ АД, Димитър Цоцорков се обърна към преподавателите и студентите от Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ по време на патронния им празник на 17 октомври. Той сподели с младежите, че само ден по-рано – на 16 октомври, в Панагюрище са били чествани 79 години от рождението на проф. Цоцорков, който десетилетия наред е подкрепял развитието на Минно-геоложката Алма Матер. „В много хора продължава да живее културата, както той ни завеща – да мислим не само за себе си, но и за околните, да си помагаме и да сме задружни“, посочи още Димитър Цоцорков. Специални поздравления той отпрати към студентката Красимира Георгиева, която тази година е носител на стипендията на името на проф. д-р Лъчезар Цоцорков. Тя се връчва от фондация „Асарел“ на изявен студент от МГУ, а заедно с финансовата премия и пожеланията за здраве и успехи, наградата включва стаж в „Асарел“.

Тържеството на академичната общност уважиха ръководствата на водещите минни компании и представители на ресорните държавни институции. Председателят на Надзорния съвет присъства на празника заедно с Лушка Паланкалиева, директор „Административни и регулаторни дейности“ в „Асарел-Медет“, и Ваня Денева – прокурор на „Асарел-Инвестмънт“. В тържествената атмосфера на аула „Максима“ се проведе традиционният ритуал по приобщаване на студентите първокурсници към гилдията на миньорите и геолозите на България. Ректорът на МГУ „Св. Иван Рилски“ проф. д-р Ивайло Копрев поздравя преподавателите и студентите, като припомни думите на светеца-покровител на миньорите „Бъдете единни, имайте мир помежду си!“

На празника настоятелите и дружествата-партньори на висшето учебно заведение потвърдиха подкрепата си за усилията на университета да изгражда знаещи, можещи, модерно мислещи и уверени личности и специалисти.

Христо ПАЕВ, експерт „Връзки с обществеността“

Наши специалисти участваха във форум за иновации в обогатяването на руди

Инж. Неделчо Елшишки - началник на Обогабителна фабрика „Асарел“, и инж. Юлияна Григорова – инженер „Производствено планиране и развитие“, участваха в международен обучителен форум „Иновации в обогатяването на руди“, който се проведе от 16 до 18 октомври в Дубровник. Събитието се организира от Университета в Загреб и EIT RawMaterials със съвместно финансиране от Европейския съюз, като успя да събере представители на академичните среди, производители на оборудване и минни предприятия от Източна и Югоизточна Европа.

Лекциите за иновациите в бранша бяха изнесени от реномирани преподаватели от Националния технически университет в Атина, както и от представители на бизнеса. Обърнато беше внимание на значението на критичните и стратегическите суровини и на приетия европейски законодателен акт за критичните суровини. Дискутираха се фундаментални принципи за целесъобразност и оценка на проекти, етапност при тяхното стартиране и реализация, иновативни технологии за обогатяване на рудни и нерудни минерали и др.

Минното училище провокира участниците със задачи за работа в екип, така че специалисти от различни страни и професии трябваше заедно да разрешават казуси. Всяка от групите подготви и представи презентация, която беше оценявана от академична комисия, а това даде възможност на колегите да споделят добри примери от опита на „Асарел“.

Представихме напредъка по проекта AGEMERA на научна конференция

Главният геолог на „Асарел-Медет“ инж. Десислав Иванов представи напредъка по проекта AGEMERA по време на 67-мата Международна научна конференция, организирана от МГУ „Св. Иван Рилски“. Събитието се проведе на 18 октомври, с финансовата подкрепа на „Асарел-Медет“. Конференцията се организира ежегодно и традиционно в нея участват много млади учени и изследователи, студенти и докторанти, наред с утвърдени и световно известни учени. „Асарел-Медет“ е единствената българска компания, която участва в проекта AGEMERA, заедно с още 19 партньори от бизнеса и научните среди.

Инж. Десислав Иванов запозна участниците във форума с иновативните подходи за изследване на геоложкия потенциал на находище „Асарел“ чрез съчетание на съвременни геоложки и геофизични методи. Един от тях са мюонните изследвания на обемно тегло. Такива са проведени и в срузи две минни компании – босненската „Яйце“ и полската KGHM.

„Мюонните детектори, които инсталирахме в рудник „Асарел“, изчисляват обемната плътност на скалите, а разстоянието на детекция достига до 1 км. Подобно измерване се прави за първи път в България, като разработката е на унгарския геофизичен институт за изследвания „Вигнер“, а разпространител на апаратурата е финландска компания“, разказа инж. Десислав Иванов. Единият мюонен детектор е за подземно сканиране, а вторият е за измервания на повърхността. Изследванията обхващат обемна зона с разломни нарушения в южната част на рудника и ще детайлизират спецификата на масива.

По проекта AGEMERA е тестван нов вакуумен сондажен детектор, отчетено е и значително развитие в софтуера за анализ и симулация. „През месец септември в рудник „Асарел“ беше тестван и уникален минен грон, който все още е във фаза на разработка. Целта на полетите беше да се локализира главен рудоопределящ разлом в западната част на находището. Заснемането ще бъде последвано от 3D инверсия на данни и на тяхната структурна интерпретация“, обясни инж. Десислав Иванов пред участниците и гостите на 67-мата Международна научна конференция, организирана от МГУ „Св. Иван Рилски“.

Христо ПАЕВ, експерт „Връзки с обществеността“

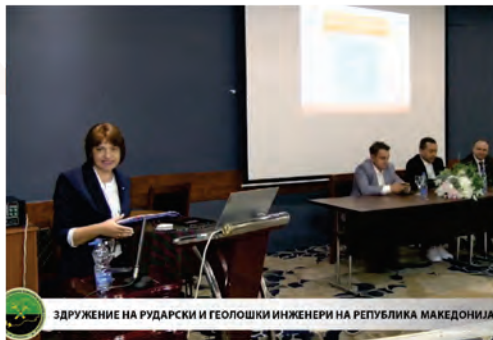
Наши мениджъри участваха в минна конференция в Охрид

Петнадесетият експертен съвет в областта на експлоатирането на подземни и открити рудници и геолошко проучване на минерални ресурси се проведе от 18 до 20 октомври в гр. Струга, Северна Македония. Участие от „Асарел-Медет“ взеха инж. Соня Скачкова – главен инженер маркшафдер в отдел „Минно инженерство“, инж. Кирил Йончев – главен инженер на рудник „Асарел“, минният инженер Цветан Николаев и геологът Цветан Лютов. Към групата се присъедини още инж. Щерьо Щерев – заместник-председател на Научно-техническия съюз по минно дело, геология и металургия, който поздрави минната общност от Северна Македония от името на българските специалисти.

В конференцията участваха представители от Северна Македония, Сърбия, България, Германия, Полша и Словения, пред които инж. Скачкова представи доклад на тема „Пълен мониторинг на бордовете на рудник „Асарел“. Останалите доклади бяха по теми като „Сеизмични ефекти по време на открит добив в „Зебреняк“ – Куманово“, „Ефекти от сеизмиката“, „Създаване на визуализация на разпределението на тежки метали при замърсяване на околната среда“ и други.

По време на конференцията мениджърите от „Асарел-Медет“ имаха възможност за обмяна на опит със специалистите от другите минни компании, а като съмишленици и добри гости бяха отличени от домакините с т.нар. статуетка – поздравителница. Участието на нашите представители беше съчетано с посещение на открития рудник „Боров дол“ за добив на мед, злато и сребро. В рамките на работната среща там беше споделян богат опит, добри практики и полезни съвети за ефективна работа от страна и на двата рудника.

Анелия РАЛЕНКОВА, специалист „Комуникации“

ЗДРУЖЕНИЕ НА РУДАРСКИ И ГЕОЛОЖКИ ИНЖЕНЕРИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Нови 13 ученици прекрачиха прага на „Асарел“ по програмата за дуално обучение

Тринадесет възпитаници на Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм в Панагюрище вече са най-младите кадри в екипа на „Асарел-Медет“ АД, след като подписаха своите трудови договори по програмата за дуално обучение в дружеството. Това са учениците от 11. клас, които се обучават по специалността „Автомобилна техника“. В първия си работен ден момчетата и момичетата бяха приветствани от Нели Мърхова – ръководител на отдел „Персонал“, и Стоян Боев – експерт „Обучения“, които им пожелаха успешна учебна година.

С всички единадесетокласници бяха сключени трудови договори с регламентирано възнаграждение при 7-часов работен ден, при два работни дни седмично. Учениците получават още работно облекло, допълнителни фирмени обучения, карти за безплатно пътуване и за безплатна храна, както и допълнения за празници в зависимост от постигнатия успех в училище. През настоящата учебна година в „Асарел“ ще се обучават общо 39 ученици от 11. и 12. клас, като бъдещите абитуриенти ще усвояват професията си в реална работна среда по три дни седмично.

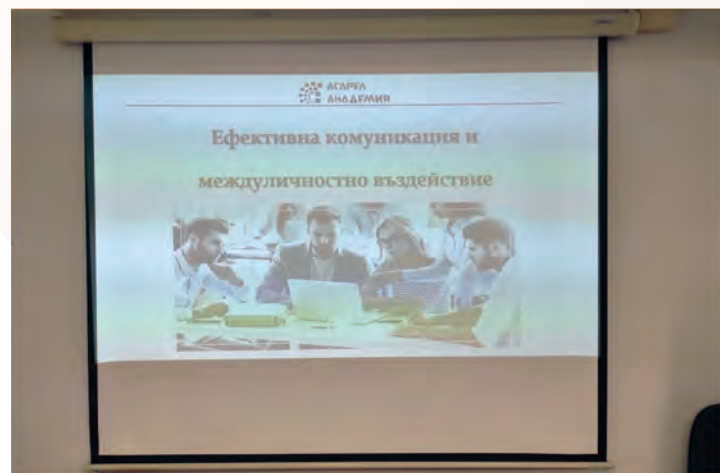

Провеждаме „Асарел Академия“ за трета поредна година

От получените годишни заявки за участие във фирмената програма за обученията „Асарел Академия“ през 2025 г. става ясно, че се запазва високият интерес към обучителните групи. Новото е, че за догодина вече се събират достатъчен брой участници, които ще бъдат включени във втората част на обучителните теми, където придобитите знания ще бъдат наградени с практически упражнения, съобщи г-р Боян Пиперков, специалист „Оценка на представянето“ от отдел „Персонал“.

Припомняме, че стартиралата в началото на 2023 г. „Асарел Академия“ има за цел да предостави възможност на служителите в „Асарел-Медет“ АД да бъдат включени в обученията за развитие на меки умения и личностно развитие. До този момент през различни теми на обученията са преминали около 300 души (част от които на повече от една тема). Темите са интересни и полезни – засягат редица ситуации, с които се сблъскваме ежедневно: работата в екип, ефективна комуникация, справяне с конфликти, водене на преговори, управление на стреса и други, които от своя страна са пряко свързани с подобряване на работното представяне.

Колегите от отдел „Персонал“ споделят, че удовлетвореността на участниците след приключване на обученията е показател, че се движим в правилната посока. Планът за следващата година е да бъдат включени по-голям брой служители, които до момента не са имали възможност да вземат участие в „Асарел Академия“.

Списание VGlobe организира студентска експедиция в Панагюрище, Крумовград и Етрополе

Младежи от МГУ „Св. Ив. Рилски“ посетиха големите минни компании, за да видят какви са технологиите в предприятията и как големият бизнес влияе на стандарта на живот в регионите

Как „Асарел-Медет“ променя облика на община Панагюрище? Кое задържа младите хора в родния град? Могат ли инвестициите в образованието да създадат нови перспективи за развитие? Отговорите на тези и много други въпроси потърсиха на 2 октомври трима студенти от Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“. Анна Пенчева - студентка в трети курс, специалност „Геология и проучване на полезни изкопаеми“, Димитър Димитров - студент в трети курс, специалност „Геология и геоинформатика“, и Александър Димитров - студент в четвърти курс, специалност „Подземно строителство“, участваха в тридневна „миньорска“ експедиция, която включваше гостуване в Крумовград, Панагюрище и Етрополе. Целта беше младежите да видят минните компании в трите града и да добият впечатления от производствените технологии и качеството на живот в регионите. Организатор на експедицията беше едно от водещите бизнес издания у нас - списание VGlobe, а заедно със студентите в посещенията участваше и екип на медията - заместник главният редактор Пламен Енев и фотографът Тони Тончев.

Лушка Паланкалиева - директор „Административни и регулаторни дейности“, посрещна студентите в „Асарел-Медет“ и им разказа за социалния принос на компанията и възможностите за професионална реализация, които гружеството предлага на младите хора. Участниците в експедицията разговаряха с главния геолог Десислав Иванов от отдел „Минно инженерство“, който сподели, че е родом от Русе, а някога е дошъл в „Асарел“ като участник в стажантската програма за студенти. „След време може да сте на моето място“, каза Десислав на бъдещите геолози Анна и Димитър. Той им представи двата международни научно-изследователски проекта X-Mine и AGEMERA, в които „Асарел-Медет“ е единствената българска минна компания. От първо лице за пътя си в компанията и живота в Панагюрище разказаха инж. Кристина Цветанкова от Обогатителна фабрика „Асарел“ и Владислав Зубев от „Ремонт

Рудник и Централна ремонтна база“. Двата са от първия випуск с дуална форма на обучение и споделиха за първите си стъпки и успехите в професията, за възможностите за спорт, фирмените традиции и какво харесва на младите хора в Панагюрище.

Студентите от МГУ „Св. Иван Рилски“ разгледаха двете фирмени експозиции за историята и развитието на „Асарел-Медет“. След „пътването“ назад във времето младежите се върнаха обратно в 21. век и се запознаха с технологиите в диспечерския пулт на рудник „Асарел“. Главният инженер на рудника Кирил Йончев им представи процесите по добив и транспортиране на руда и откритка. Разказа им за циклично-поточните технологии и възможностите на диспечерската система Wenco, която ръководи всички процеси в рудника. За наклона на бордовете и принципите, по които се шихтова рудата, бяха само част от въпросите, които младежите зададоха на инж. Йончев.

Студентите от МГУ се запознаха и с Инсталацията за екстракция и електролиза на катодна мед от руднични води, защото подобно съоръжение не може да се види на друго място у нас. Ръководителят на цеха инж. Николай Минков обясни как той и колегите му буквално от отпадък произвеждат медни листове с чистота 99,99 % и тегло около 50 кг.

Финалната спирка на студентската експедиция в Панагюрище беше музейната зала трезор на Панагюрското златно съкровище, изградена с дарителски средства от „Асарел-Медет“ и проф. д-р Лъчезар Цоцорков като меценат на културата.

Впечатленията си от посещението в „Асарел“ и Панагюрище младежите обобщиха в презентация, която представиха на 31 октомври в София, по време на петото издание на форума „Бизнесът и регионите“. Основна тема на събитието беше „Хората, най-ценният капитал на страната“, а представител на „Асарел-Медет“ на форума беше изпълнителният директор инж. Николай Пелтеков.

Още по темата четете в следващия брой на нашето фирмено издание.

КРИЛЕТЕ НА ДОБРОТО

Фондация „Лъчезар Цоцорков“ е създадена в чест на възхваляващия лидер, визионер и голям българин, който вярваше, че смисълът на човешкия живот е след себе си да оставим света по-добър. „Помагайте на другите, работете и гарявайте за значими обществени каузи“ – гласи една от неговите повели.

Срещаме ви с Йоана Маринова – тя е живяла, учила, трупаела и знания и опит в чужбина, може да работи навсякъде по света, но се завръща в България. Става изпълнителен директор на частната фондация. Ето защо и как.

Фондацията е „облачна“ организация, тя все още няма офис, тъй като започва работа две седмици преди пандемията, която постави всички в изолация в средата на март 2020 г. Готовите планове и стратегички отлитат „през прозореца“. Новата действителност

ИЗКОВАВА „В ОГНЯ“ ЗДРАВИНАТА

на тази структура – работа в непредсказуемост, неясно бъдеще, без видима перспектива. В основата на Фондацията обаче е духът и личността на проф. Цоцорков, който в мътните години към пазарна икономика съумява да мобилизира хората и да изгради устоите на „Асарел-Медет“. „В такива моменти има голям творчески заряд, ако успееш да преодолееш страха си“, посочва Йоана. И вместо да се свие, екипът започва да мисли как в несигурни времена да създаде среда и политика, грижа и продуктивност на действията. Център за Фондацията става човекът, той е и двигателят. Поставят бенефициера в основния фокус на всеки проект и търсят как да облекчат административните и апликационните процеси, стават

ИСТИНСКИ ПАРТНЬОР,

а не надзорник: „Всичко е въпрос на доверие, а в българското общество то е в голям дефицит“. Повечето донори финансират проекти и това върти цикъл на гонене на финансови средства, вместо изграждане на организацията, на нейната дейност и мисия. Фондация „Лъчезар Цоцорков“ обаче започва да отпуска оперативни финансиране, което изцяло се поверява на преценката на бенефициера как по най-добър начин да се използват тези средства. Когато избират да подкрепят Народно читалище „Фар 1930“ в с. Паволче, област Враца, защото работят сърцато, с много хъс, и отпускат оперативни финансиране, читалището купува... бойлер. Но благодарение на топлата вода, с която вече разполагат, започват да организират за децата курсове по готварство, по рисуване, наред с редица други занимания. Постигат и обмен между поколенията. Този пример онагледява какво може да се получи, когато се довериш на партньора си и застанеш зад неговата мисия.

В своята кампания „Окрили доброто“ Фондацията

НАГРАЖДАВА СКРИТИТЕ ГЕРОИ

сред нас. Обикновени хора номинират обикновени хора, правещи добрини. Какви? Възрастен човек всеки месец гарява половината от пенсията си на деца от домовете. Младеж сече дърва и ги предоставя на хора от съседно село, които са в лошо здравословно и материално положение. Такива герои получават награда от 3 хил. лв., която не е обвързана с никакви очаквания и изисквания. Екипът на Фондацията обаче получава много критики: „Как знаете, че те няма да злоупотребят с парите?“. Когато се обаждат на наградените, някои от тях първоначално си мислят, че им звънят телефонни измамници, които им искат банкова сметка. После обратната връзка показва, че повечето от отличените влагат парите отново в каузите, за които работят. Така срещите с хората от кампанията „Окрили доброто“

ПОКАЗВА БЕЗПРЕДЕЛНАТА ЩЕДРОСТ НА ДУХА

и на доброто, което надделява. Такова голямо добро се разбира, че е правил като индивидуално дарителство и самият проф. Цоцорков, когато се разкрива личният му архив след неговата кончина. Как обаче Фондацията да професионализира филантро-

пията, как да се превърне в организация, която има приемственост с този негов дух и остава близо до хората...

В Управителния съвет на фондацията са личности, които олицетворяват това визионерство и притежават същата тази щедрост. Доверието между членовете на екипа позволява всеки да приема иновативни подходи към финансирането и благотворителността: „Нашето общество е дължник на щедрите филантропи. Сещаме се как е изграден Софийският университет, но има много други, които са допринесли за образованието, науката, здравеопазването и културата. В новото време е добре да се научим да критикуваме институциите, без да сричаме доверието в тях, защото тогава всичко става невъзможно. Продуктивното взаимодействие между частния сектор, държавата и неправителствените организации може да даде по-голяма здравина на обществото.

ДЕМОКРАЦИЯТА НЕ Е СПОРТ ЗА НАБЛЮДАТЕЛИ,

а за участници. Светът на донорството изисква сътрудничество, преодоляване на различия в името на обща цел“. Йоана дава пример със спукана тръба, от която капе и някой трябва да попи-ва водата. Но не е ли по-добре да сменим тръбата? Така и фондацията избира да работи по системни проблеми и да търси устойчивост на резултатите от своята работа. Такъв е случаят с националната скрининговата програма за второто най-фатално онкологично заболяване ракът на дебелото черво. Фондацията я финансирана и „чули рекорди“, невъждани до момента в България – за период от три месеца в кампанията са направени над 90 000 теста. Борят се и НЗОК да покрива такива изследвания за всички, които са в рисковата група, с убеденост, че превантивната работа ще спести много средства на здравеопазването. Работят и за законова промяна за меценатството.

Човешкото малодушие е това, което носи най-голяма болка. Но със смирение, както и с много кураж, екипът отстоява ценностите и мисията, която следва. Мечтата на Йоана е да се създаде фондация „За България“, която да обедини финансово мощните филантропи. „Съединението прави силата“ – само така може да се постигне належащата обществена промяна, в която общият интерес да е поставен високо над личния. Обединението трябва да става в името на нещо позитивно и значимо за нацията.

Материалът е публикуван в бр. 122/13.10.2024 г. на сп. **ECONOMIC·BG**

И все пак коя е Йоана МАРИНОВА

С родителите си напуска България, когато е само на осем години. Връща се след предложение да оглави неправителствена организация. Преживява първия си професионален провал. Но получава покана от Rockefeller Consulting, които подбират изпълнителен директор на новоучредена българска фондация. Това е единствената информация. Тя прави списък от всички имена, които в страната имат финансовата възможност да създадат такава организация. Отива на интервюто, без да е информирана с кого се среща. Но със сигурност тя знае, че не иска да работи за някой, чиято единствена цел е изграждането на публичен имидж. Влиза на „сляпа“ среща с Димитър и Велислава Цоцоркови, оказва се, че никога не е чувала за тях. Казва им: „Обичам да работя за трудни и безнадеждни каузи, а не за козметични промени“. И вместо престижната работа в Брюксел за международна организация, за която е предпочетена, избира да остане тук и вярва, че е взела правилното решение. Чувства се окрилена.

Октомврийското пътуване на фирмената секция по туризъм

ДО МАДЖАРОВО И ОБРАТНО

Ако търсите интересен маршрут за уикенда, пътуването до Маджарово ще ви изненада приятно. В това се убедиха и колегите от фирмената туристическа секция на „Асарел-Медет“, които на 12 октомври поеха към второто най-малко градче в България, след Мелник.

Срещата с Маджарово носи прелестта на Източните Родопи, но и магията на докосването до река Арда. По пътя, на около 12 км от градчето, първата интересна спирка е до с. Долни Главанак. Там може да се види култов мегалитен комплекс, наречен „Кромлех“ по подобие на световноизвестния му събрат край Стоунхендж. Въпреки че като мащаб и историческо значение двете древни находки са несъпоставими, българската привлича вниманието с възможността да се върнем към времето на желязната епоха по нашите земи. Днес трудно можем да си представим какви свещени ритуали са се извършвали на това място през VIII-VII в. преди новата ера, но високите по метър и половина каменни блокове провокират с осъзнаването, че нищо не започва и не свършва с терзанията на нашето време.

Пътуването из този чуден край на България води до Природозащитния център „Източни Родопи“, който е близо до Маджарово. Там можете да си вземете един от печатите на 100-те национални туристически обекта, но далеч по-скъпоценни са спомените от незабравимите гледки. От срещата с природозащитниците, които се грижат за парка, колегите от туристическата секция на „Асарел“ научиха повече за богатството на природата в района и разбраха тайни за живота на лешоядите. Пътуването разкри на асарелци красотата на един от меандрите на река Арда, отведе ги при тракийските скални ниши в масива „Кован кая“, за

да продължи до Хасково. Градът се гордее със статуята „Света Богородица“, която е висока 14 метра, а вътрешността на 17-метровия постамент, върху който се издига, е параклис. Място, където всеки може да отправя своя съкровена молитва - за здраве, щастливи мигове и още споделени пътувания.

Препоръчано от цех „Водно-отпадно стопанство, Пречиствателни станции, Екстракция и електролиза“

До Орцево с колеги и приятели - родопска красота и спиращи дъха гледки

Чували ли сте за Орцево? „Най-високото българско село с постоянно живеещи хора“ – това е краткото описание, с което от малкото селце в Западните Родопи рекламират своите приветливи къщи за гости. Пропускат да кажат – може би защото се подразбира или защото е валидно за всеки родопчанин, че там посрещат всекиго с добра дума, готвят вкусно, а природата наоколо е ненагледна. Като казваме „ненагледна“, имаме предвид буквално това – вървиш из спокойната, ширнала се красота на Родопска планина, а по пътя те съпровожда панорамни гледки към мощните върхове на Пирин и Рила.

Преходът започва от село Аврамово и е близо 15 км в посока.

До Аврамово – за радост на по-малките пътешественици – може да се стигне с теснолинейката от Септември. Има вариант за кръгов маршрут на връщане от Орцево, ако решите да слезете по по-предизвикателния участък към Якоруда. Тази разходка е откритие за тези, които обичат по-малко популярните планински маршрути. По силите на всеки е – от 6-годишни деца до хора, които твърдо разбират шеговитата разлика между планинарските представи за „равно“ и „туристически равно“. А преживяването се препоръчва горещо, особено ако е споделено с колеги и приятели, които заедно учат децата си да обичат планините.

АРЕНА АСАРЕЛ

СЪБИТИЯТА В „АРЕНА АСАРЕЛ“ ПРЕЗ НОЕМВРИ

ДАТА	СПОРТ, СЪБИТИЕ	ВИД МЕРОПРИЯТИЕ	ОРГАНИЗАТОР
02.11.2024 г.	Шахмат	Турнир в чест на будителите	ШК „Оборище“
02.11.2024 г.	Волейбол	Държавно първенство	ВК „Пан-Волей“
03.11.2024 г.	Волейбол	Държавно първенство	ВК „Пан-Волей“
15 - 16.11.2024 г.	Самбо	Турнир „Орчо войвода“	СК „Бойни спортове“
16 - 17.11.2024 г.	Джудо	Открит турнир по джудо	ОСК „Панагюрище“
17.11.2024 г.	Тенис на маса	Финал „Млад олимпиец“	СКТМ „Панагюрище“
23.11.2024 г.	Тенис на маса	ВРГ Жени	СКТМ „Панагюрище“

Програмата е предоставена от „Спорт Инвест Панагюрище“.

Тя не е окончателна и са възможни промени.

За допълнителна информация: зала „Арена Асарел“

Откритието „Орцево“ дължим на сплотената планинска група на цех „Водно-отпадно стопанство, Пречиствателни станции, Екстракция и електролиза“. Колегите продължават да ни радват със своите планински преходи, на които ходят със семействата, а идеята за това е на началника на цеха инж. Стоил Трошанов. Изборът на маршрутите и организацията е поверена на опитния планинар инж. Георги Бабеков, началник смяна във ВОС „Люляковица“. В ход вече е организацията и на следващото приключение, което ще е до хижа „Мальовица“. А дали ще е хубаво? Отдел „Комуникации“ няма никакво съмнение в това, след като лично се убедихме колко приятно бягство от ежедневието е разходката до Орцево и обратно, особено заедно с колеги и приятели.

Ана ФИНДЖИКОВА,
ръководител отдел „Комуникации“

НОВОТО ПАНАГЮРСКО СЪКРОВИЩЕ

Уни Хоспитал

ТЪРЖЕСТВЕНО БЕ ОТКРИТ ЦЕНТЪР ПО КИТАЙСКА ТРАДИЦИОННА МЕДИЦИНА

Центърът е първият по рода си у нас, създаден с подкрепата на Китайската Народна Република

С тържествен водосвет бе открит Център по китайска традиционна медицина, отслужен от архиерейския наместник на Панагюрска духовна околия ставрофорен свещеноиконом Атанас Манолов, на 21 октомври в Хотел Каменград & СПА в Панагюрище. Създаването на Центъра е в резултат на сътрудничеството между най-големия университет по китайска традиционна медицина Дзянси и „Уни Хоспитал“. На церемонията присъства шестчленна делегация от университета в Китай и г-н Гуан Син, съветник по културните въпроси в посолството на Китайската народна република.

„Правим всичко за по-доброто здраве на пациентите. Твърдо сме убедени, че с хилядолетния опит на китайската традиционна медицина и знанията на колегите от Университета в Дзянси и със съвременните методи на медицината, основана на доказателства, ще успеем да подобрим качеството на живот на пациентите. Този център е първият в България, който се осъществява с подкрепата на Китайската народна република.“ Това изтъкна на церемонията г-р Явор Дренски, управител на МБАЛ „Уни Хоспитал“.

Проф. Джу Вейфън, президент на Университета в Дзянси, подчерта: „Сътрудничеството ни е много важно, защото започва в годината, в която отбелязваме 75 години от създаването на Китайската Народна Република и 75 години от установяването на дипломатически отношения с България. Ние сме впечатлени от високото ниво на „Уни Хоспитал“ и освен китайската традиционна медицина, ще се развиваме заедно и в областта на научно-техническите достижения, технологиите – чака ни усърдна и сериозна работа.“

Областният управител на област Пазарджик г-жа Валентина Кайтазова акцентира: „Ние се гордеем с нашата болница и вярваме, че партньорството с Китай ще се развива успешно.“ Кметът на община Панагюрище г-н Желязко Гагов отпрати благодарност към екипа на г-р Дренски, който 2 години работи неуморно и така хилядолетната култура на Панагюрище се среща с друга многовековна традиция – китайската медицина.

Лентата за откриването Центъра прерязаха г-н Гагов, проф. Джу, инж. Николай Пелтеков, изпълнителен директор на „Асарел-Медет“, и г-р Дренски. Сред гостите бяха представители на местната власт, на бизнеса и неправителствени организации, специалисти от болницата, пациенти.

В центъра под ръководството на г-р Сяо Мънхуей вече работят медицински специалисти от МБАЛ „Уни Хоспитал“, които прилагат методите на китайската традиционна медицина. Д-р Мънхуей е специалист по акупунктура, термочувствителна моксика терапия, плаваща игла основно в областта на скелетно-мускулната система (остра/хронична болка). Част от неговата експертиза включва и методи от китайската традиционна медицина при различни остри и хронични спортни травми, затлъстяване, главоболие, безсъние, парализа на лицето, дисменорея, синдром на раздразнените черва, хемиплегия, последици от апоплексия, херпес зостер и други заболявания.

Идейният създател и партньор на проекта за създаването на Център по китайска традиционна медицина е г-н Красимир Симеонов, китаист и инвеститор.

Лечебните масажи и процедури, които ще бъдат извършвани в Центъра по китайска традиционна медицина, са:

- Акупунктура - техника на поставяне и манипулиране с игли в „акупунктурни точки“ по тялото;
- Аурикулотерапия - въздействие върху ушната раковина, където енергийно се проектират всички части на човешкото тяло;
- Горещи вендузи - вакуум масаж с поставяне на стъклени, силиконови, бамбукови или пластмасови чаши върху кожата;
- Гуаша - китайски масаж. Извършва се с нефритени или други плочки;
- Моксотерапия - метод, при който активните точки по меридианите се затоплят с помощта на мокси (специални пури с билки);
- Туйна - класическа китайска техника на точков меридианен масаж, влияе върху определени акупунктурни точки по тялото.

Телефон за предварително записване на час:
0876912602

Изживейте магията на Коледа и Нова Година в Хотел Каменград!

2024

Christmas

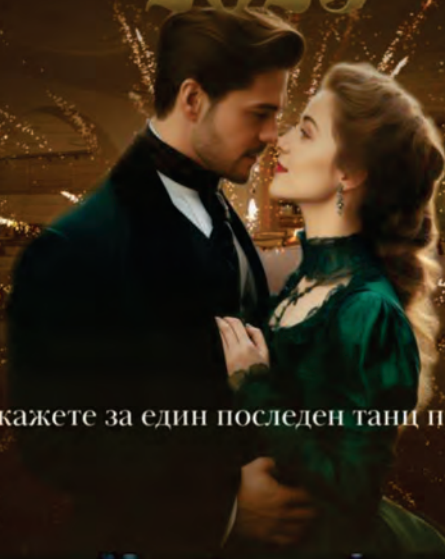
Тази Коледа не забравяйте да вземете и децата!

K *****
KAMENGRAD
HOTEL & SPA

24/12-26/12

Happy new year! 2025

Какво ще кажете за един последен танц преди полунощ?

K *****
KAMENGRAD
HOTEL & SPA

29/12-02/01

Снимка: инж. Христо ЕЛКИН

